

Центрально-
український
національний
технічний
університет

Економічний
факультет

кафедра
аудиту, обліку та
оподаткування

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра аудиту, обліку та оподаткування
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Податкові системи зарубіжних країн
Викладач 	Тетяна ФОМІНА, Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний тел.	+38(050) 661-55-07
E-mail:	tetynafomina@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч.: лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2022
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Макроекономіка», «Податкова система України», «Фінанси».

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення та систем спеціальних знань у галузі оподаткування на рівні різних держав, вивчення особливостей податкових систем у різних країнах, що становить теоретичну основу дисципліни.

Завдання вивчення дисципліни:

- оволодіння теоретичними знаннями щодо питань оподаткування та фіскальної практики у зарубіжних країнах;
- вивчення досвіду зарубіжних держав у сфері оподаткування, державних фінансів;
- застосування світового досвіду при організації податкової системи в Україні;
- роз'яснення окремих положень податкового законодавства зарубіжних країн та надання пропозицій щодо їх впровадження в Україні;
- формування пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства на основі використання інформаційних технологій.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- елементи і структуру податкових систем зарубіжних країн;
- принципи організації сучасних податкових систем різних країн світу;
- тенденції побудови й розвитку податкових систем розвинених країн світу;
- основні риси прямого і непрямого оподатковування в закордонних країнах;
- особливості спеціальних режимів оподатковування різних країн світу;
- особливості організації адміністрування податків у зарубіжних країнах;
- організацію роботи податкових органів у зарубіжних країнах;
- основні форми міжнародного податкового співробітництва.

вміти:

- визначати типи та моделі податкової політики зарубіжних країн;
- аналізувати основні напрямки податкових реформ у різних країнах світу;
- виділяти функціонування та напрямки розвитку податкових систем розвинених країн світу;
- виявляти можливість адаптації світової практики оподатковування до вітчизняних умов;
- володіти категоріальним апаратом оподаткування;
- використовувати економічні закони щодо формування та реалізації процесу оподаткування у зарубіжних країнах.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- небайдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку економічної культури;
- здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, обліку та оподаткування.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади побудови та функціонування податкових систем зарубіжних країн

Тема 1. Загальні принципи формування, функціонування та розвитку податкових систем зарубіжних країн

Тема 2. Типологія податкової політики

Тема 3. Моделі податкових систем зарубіжних країн

Тема 4. Характеристика податкової статистики зарубіжних країн

Тема 5. Співвідношення прямого і непрямого оподаткування у зарубіжних країнах

Змістовий модуль 2. Особливості функціонування податкові системи зарубіжних країн

Тема 6. Особливості функціонування податкових систем федеративних держав (на прикладі США)

Тема 7. Особливості функціонування податкових систем федеративних держав (на прикладі Німеччини)

Тема 8. Особливості функціонування податкових систем унітарних держав (на прикладі Японії)

Тема 9. Особливості функціонування податкових систем унітарних держав (на прикладі Китаю)

Тема 10. Міжнародні податкові відносини

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Андрущенко В.Л. Податкові системи зарубіжних держав : [Навчальний посібник] / В.Л. Андрущенко, З.С. Варналій, І.А. Прокопенко, Т.В. Тучак. – К. : Кондор-Видавництво, 2012. 222 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/444/1/402_IR.pdf
2. Барановська Н.І. Зарубіжний досвід формування податкових надходжень місцевих бюджетів. *Економіка та митно-правові відносини. Фінанси, банківська справа та оподаткування*. 2018. Вип. 8. С. 32-39
3. Бурцева О.Є., Власов О.О. Порівняльний аналіз податкових систем країн ЄС. *Ефективна економіка*. 2017. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6011>
4. Герасимова, В. О., & Алафанова, Н. О. (2019). Міжнародний досвід впровадження податку на виведений капітал: проблемні аспекти та перспективи для України. «Вісник ЖДТУ»: Економіка, управління та адміністрування, (2(88)), 174–178. URL: [https://doi.org/10.26642/jen-2019-2\(88\)-174-178](https://doi.org/10.26642/jen-2019-2(88)-174-178)
5. Гриджук І. Сучасні тенденції вдосконалення систем державного управління у сфері оподаткування: міжнародний досвід. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2020. Т. 31 (70) № 3. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/3_2020/16.pdf
6. Люшик О.М., Піщанська М.О. Аналіз побудови податкових систем у зарубіжних країнах та в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2018. №1. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsv/01_2018/20.pdf
7. Карлін М.І. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. –368 с.
8. Коваленко І.А. Порівняльний аналіз зарубіжного та національного досвіду України в адмініструванні податку на додану вартість. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2021 № 49. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17778/1/20210614_301.pdf
9. Ломака Є.А. Дослідження існуючих систем оподаткування в країнах з розвинутою економікою. *Вісник ХНУ ім. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Краєзнавство. Туризм»*. 2019. Вип. 9. С. 115-120.

10. Линник О.І. Збалансована система обліку та адміністрування податків як основний чинник легкості ведення бізнесу в країнах світу. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 21. С.168-171
11. Лисяк Л.В., Сук М.Т. Податкова політика розвинених країн та можливості її адаптації в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип. 4 (15). С. 221-225
12. Майданник О. Місцеві податки та збори в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аналіз. *Вісник АПСВТ*. 2020. №1-2. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1-2_2020-64-70.pdf
13. Слепцова Н. В., Кочура Л. В. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб та реалії адміністрування пдфо в Україні. *Економіка та держава*. 2019. № 4. С. 82–85. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.4.82
14. Ткачик Ф., Остапчук В. Європейські пріоритети оподаткування доходів фізичних осіб. *Світ фінансів*. 2020. №20(63). URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1321>
15. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Внутрішній контроль розрахунків з бюджетом за податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 179. Дніпро: ПДАБА. 2022. С. 140-145. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/179-21>
16. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Організація і методика податкових перевірок: навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т.К., 2020. 292 с.
17. Шульга Т.М., Зозуля К.В. Зарубіжний досвід щодо податку на виведений капітал та перспективи його запровадження в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. №1. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/36173/1>
18. Ярема Я.Р., Бей І.М. Адаптація зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств до вітчизняної практики. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 2(13). С. 320-325. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/2_13_uk/55.p
19. Податкові системи зарубіжних країн : метод. рекомендації до вивч. курсу : для спец. 071 «Облік і оподаткування» / [уклад. : Т. В. Фоміна] ; М-во освіти і науки України, Центральнoукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту та оподаткування. – Кропивницький : ЦНТУ, 2018. – 96 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/9533>

Розглянуто і схвалено на засідання кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол №1 від «17» серпня 2022 року.